DOLNOŚLĄSKA
BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA
WE WROCŁAWIU

PRAWA DZIECKA I UCZNIA

ZESTAWIENIE BIBLIOGRAFICZNE
ZA LATA 2020-2026

Opracowanie zestawienia: Ariadna Wardzińska

DLA NAUCZYCIELI

Dziecko i dzieciństwo w przestrzeni społecznej : studium pedagogiczne /
Monika Kiszka.
Poznań : Wydawnictwo Naukowe UAM, 2026.

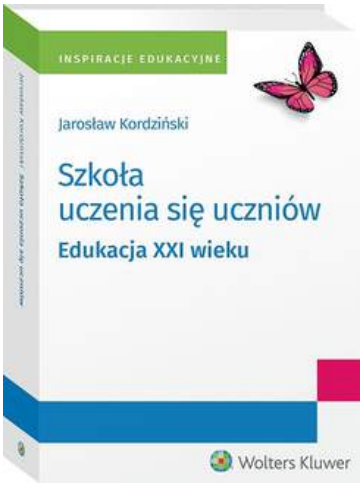

ZAMÓW W DBP

Publikacja *Dziecko i dzieciństwo w przestrzeni społecznej. Studium pedagogiczne* zawiera zarówno **teoretyczne rozważania** dotyczące dzieciństwa, jak i **analizy empiryczne**, stanowiące próbę zrozumienia społecznego postrzegania dzieciństwa. Stanowi ważny wkład w rozwój współczesnej refleksji nad dzieckiem i dzieciństwem w dynamicznie zmieniającym się świecie. Jest także ważnym głosem w debacie nad **znaczeniem dzieciństwa** jako najważniejszego okresu w życiu człowieka oraz nad miejscem dziecka w przestrzeni społecznej.
Książka skierowana jest do **teoretyków** oraz **studentów** kierunków społecznych, do praktyków na co dzień pracujących z dziećmi: **pedagogów, nauczycieli, wychowawców**, a wreszcie do **rodziców**.

Szkoła uczenia się uczniów : edukacja XXI wieku /
Jarosław Kordziński.
Warszawa : Wolters Kluwer, 2025.

Dzisiejszy świat stawia przed szkołą, nauczycielami oraz edukacją wiele wyzwań, spowodowanych dynamicznymi procesami społecznymi, przepływem informacji, postępem naukowym i technologicznym. Publikacja wskazuje korzyści płynące z globalizacji, w tym zwiększoną mobilność i możliwość kontaktu z osobami zamieszkującymi różne części świata, co rozszerza horyzonty poznawcze i uwrażliwia na różnice kulturowe. Autor **odpowiada** na pytanie, **po co jest szkoła** oraz **czego i jak powinna uczyć w XXI wieku**. Wskazuje na elementy **nauki progresywnej** oraz organizację procesu uczenia się uwzględniającą **poszukiwanie oraz popełnianie błędów**, naukę z doświadczeniem **zabawy**, czy też **rozwijanie kompetencji przyszłości**, w tym rozbudzanie **kreatywności**, naukę **samodzielności**, poszerzanie horyzontów poznawczych. Porusza również takie zagadnienia jak **prawa dziecka i ucznia**, egzaminy oraz ocenianie.

ZAMÓW W DBP

DLA NAUCZYCIELI

Standardy ochrony małoletnich : wzory, procedury, przykłady /
Renata Gostkowska-Maczuga.
Warszawa : Wydawnictwo C.H. Beck, 2024.

Publikacja w przejrzysty sposób tłumaczy Czytelnikowi **wytyczne dotyczące tworzenia, przechowywania i aktualizacji standardów ochrony małoletnich**. Do 15.8.2024 r. (zgodnie z przepisem art. 22b oraz 23c ust. 3 PrzestSekU) obowiązek wprowadzenia standardów ochrony małoletnich ma m.in. organ zarządzający jednostką systemu oświaty, o której mowa w art. 2 pkt 1–8 PrOśw, oraz inną placówką oświatową, opiekuńczą, wychowawczą, resocjalizacyjną, religijną, artystyczną, medyczną, rekreacyjną, sportową lub związaną z rozwijaniem zainteresowań, do której uczęszczają albo w której przebywają lub mogą przebywać małoletni.

ZAMÓW W DBP

Empatyczne instytucje : prawa dziecka jako prawa człowieka w praktyce organizacji /
redakcja merytoryczna: Konrad Ciesiołkiewicz.
Warszawa ; [Rzeszów] : Newsline, 2023.

Tym, co wyróżnia niniejsze opracowanie, jest właśnie przyjęcie **perspektywy dobra wspólnego** i przeciwstawienie go wizji egoistycznego darwinizmu społecznego, w ramach którego relacje społeczne sprowadza się do gry o sumie zerowej, gdzie zwycięstwo jednej osoby oznacza porażkę innych. Przyjęta w niniejszej publikacji perspektywa jest niezbędna do uznania, że prawa człowieka zaczynają się od praw dziecka, te zaś są jego integralną częścią i wymagają codziennego potwierdzenia. Książka podkreśla znaczenie perspektywy dobra wspólnego oraz konieczność **respektowania praw dziecka** jako fundamentu praw człowieka, stanowiąc cenne opracowanie **dla badaczy, pedagogów, pracowników instytucji publicznych i organizacji pozarządowych, osób zajmujących się komunikacją i marketingiem**, a także wszystkich, którzy interesują się odpowiedzialnym kształtowaniem przestrzeni społecznej dla najmłodszych.

ZAMÓW W DBP

DLA NAUCZYCIELI

Zasada dobra dziecka : antidotum na bezradność /
Jacek Cudny.
Warszawa : PZWL : PWN, 2022.

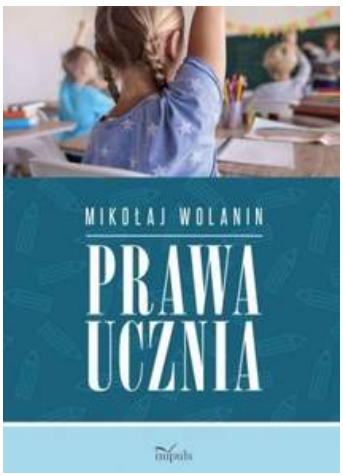

Książka adresowana jest do tych, **którzy na co dzień pracują z dziećmi** – czy to w służbie zdrowia, w oświacie, instytucjach pomocy społecznej, czy w organizacjach pozarządowych, a także do osób/instytucji sprawujących, szeroko pojętą, pieczę zastępczą.
Celem publikacji jest uświadomienie Czytelnikowi, że **zasada dobra dziecka** to realny przepis o wyjątkowej mocy. Książka pokazuje, że tytułowa zasada to nie tylko tarcza, która potrafi obronić nas w codziennej pracy z dziećmi, ale że jest to również potężna broń, która może zmienić rzeczywistość osaczającą naszych podopiecznych.
Choć treść książki dotyczy bardzo poważnej tematyki z obszaru zagadnień prawnych, jest napisana **przystępnym i zrozumiałym językiem**, prezentuje **prawdziwe historie** z paragrafami w tle i z zasadą dobra dziecka w roli głównej. Korzysta z doświadczeń gromadzonych przez Autora w ciągu kilkudziesięciu lat praktyki prawniczej.

ZAMÓW W DBP

Prawa ucznia /
Mikołaj Wolanin.
Kraków : Impuls, 2022.

Uczniowie mają swoje prawa i obowiązki. Te gwarantuje im zresztą Prawo oświatowe. Co jednak ważne, nie ma jednego ustawowego czy określonego w rozporządzeniu ministra ds. edukacji **katalogu tychże praw**. Dlatego też autor postanowił napisać niniejszą monografię. Ma ona bowiem na celu zebranie w jednej publikacji praw ucznia, które są (lub mają być) powszechnie respektowane w polskich szkołach.

Książka jest, z tego, co wiem, pierwszym w Polsce opracowaniem monograficznym o prawach ucznia i jako pierwsza wymienia **katalog 13 praw**, które powinny być każdemu **uczniowi** zagwarantowane. Książka ma na celu uświadomić jeszcze więcej osób w zakresie przysługujących im praw oraz poszerzyć wiedzę osób zainteresowanych tym tematem.

ZAMÓW W DBP

DLA NAUCZYCIELI

Obowiązki ucznia /
Mikołaj Wolanin.
Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2021.

Niniejsza publikacja jest swoistym przejawem ciągłości badań nad tematyką **praw i obowiązków** osób uczących się, co sprawia, że *Obowiązki ucznia* są niejako kontynuacją *Praw ucznia*. Książka powstaje z uwagi na lukę na rynku naukowo-wydawniczym w tym zakresie. Do momentu wydania *Praw ucznia* nie było żadnego monograficznego (w rozumieniu definicji pochodzącej z właściwego rozporządzenia) opracowania tematu praw osób uczących się, podobnie jest z *Obowiązkami ucznia*. Autor ma zatem nadzieję, że udało mu się sporządzić w niniejszej publikacji **kompletny** oraz oparty na przepisach prawnych **katalog obowiązków** osób uczących się i tym samym przyczynić się – chociażby w najmniejszym stopniu – do rozwoju nauki w tej dziedzinie.

ZAMÓW W DBP

Godzina wychowawcza jak malowana : graficzne karty pracy dla klas 4-8. Cz. 2 /
Sylwia Oszczyk.
Kraków : Wydawnictwo WIR, 2021.

60 ładnie zaprojektowanych kart opowiada o tematach ważnych dla współczesnego świata. Dzięki nim poruszysz **na lekcji** zagadnienia związane z ekologią, skutecznie wyjaśniając uczniom, dlaczego oszczędzanie wody, żywności i energii jest obecnie niezbędne. Ponadto dziecko dowiaduje się, jak należy dbać o własne zdrowie. Możesz porozmawiać z grupą o uzależnieniach oraz różnych chorobach, a nawet zaburzeniach depresyjnych, które współcześnie bardzo często dotykają młodych ludzi.
Dzięki prezentowanym kartom **przeprowadzisz z uczniami dyskusję o państwie, prawie** i tematyce patriotycznej.
Z pewnością warto zwrócić uwagę zwłaszcza na temat **praw człowieka i praw dziecka**. To doskonała szansa na **naukę empatii, współpracy** oraz **otwartości** na innych ludzi. Ponadto pomaga **wyczulić** uczniów **na złe zachowanie**, a także ostrzec przed **patologicznymi sytuacjami**.

ZAMÓW W DBP

DLA NAUCZYCIELI

Przemoc instytucjonalna wobec dzieci : kulturowe uzasadnienie przemocy instytucjonalnej /
Joanna Helios, Wioletta Jedlecka.
Warszawa : Difin, 2020.

ZAMÓW W DBP

W prezentowanej publikacji została przedstawiona **analiza różnych form przemocy wobec dzieci** w szpitalach, instytucjach związanych z **edukacją (szkoły) i placówkach opiekuńczo-wychowawczych (domy dziecka)**. Autorki odnoszą się do sytuacji związanej z COVID-19, pokazują, że koronawirus wywołuje problemy nie tylko natury zdrowotnej, ale również dotyka instytucje i wpływa na rozwój nowych form przemocy.
Mocną stroną książki jest analiza/interpretacja przepisów prawnych i orzecznictwa sądowego w zakresie ochrony dzieci przed przemocą ze strony instytucji oraz wykorzystanie metody socjologicznej do badania świadomości społecznej na temat **przemocy instytucjonalnej**.
Książka może pełnić funkcję **poradnika** skierowanego do **pedagogów, nauczycieli, dyrektorów placówek oświatowych**, pracowników socjalnych, studentów nauk społecznych, kuratorów sądowych, lekarzy.

Świadomość edukacyjna rodziców i pedagogów dziecka w wieku szkolnym : wybrane zagadnienia /
pod redakcją Jolanty Borek.
Radom : Spatium, 2020.

IBUK Libra

Złożoność zagadnień świadomego wychowywania dziecka na styku rodziny i szkoły zdeterminowała interdyscyplinarną strukturę monografii. Tą najbardziej praktyczną część monografii poprzedzono rozdziałami o aksjologicznych fundamentach **praw i obowiązków dziecka**, o nadrzędności **jego dobra**, o egzystencjonalno-personalistycznej funkcji **rodziny** i wynikającego stąd **człowieczeństwa**. Na bazie tych fundamentów opisano w kolejnych rozdziałach rozwiązania prawne obowiązujące w polskim systemie edukacji – w tym: **prawa i obowiązki ucznia**, edukacyjne możliwości korzystania z utworów chronionych oraz **obowiązki pedagogów**, zwłaszcza kierownictwa szkół, **w przypadkach przestępczości uczniowskiej**.

CZYTAJ ONLINE

DLA DZIECI

Najmądrzejsze bajki czyli Opowieści o tym, co w życiu ważne /
Marta Calik-Tomera i in.
Kraków : Greg Wydawnictwo Edukacyjne, 2025.

To książka o **uniwersalnych wartościach**, o tym wszystkim, co składa się na codzienność dziecka: o małych i dużych **radościach, problemach i sposobach ich rozwiązywania**. O sukcesach i porażkach, o tym, że czasem przegrana jest po to, abyśmy się czegoś nauczyli. Każda z **dwudziestu jeden** ilustrowanych **historii** jest inna, dotyczy innego problemu, czegoś uczy i każdą kończą mądre i zapadające w pamięć cytaty, które inspirują do ważnych przemyśleń. W książce znajdziemy opowieści o trudnych sprawach, a przede wszystkim o tym, jak sobie z nimi radzić, jak się z nimi oswoić, jak je rozwiązać, jeśli to wykonalne, a jeżeli to niemożliwe - zaakceptować je i nadal cieszyć się życiem.

ZAMÓW W DBP

Ogród Lulu /
Marta Aleksandra Balińska.
Wrocław : Urząd Miejski (Wrocław), 2025.

To niezwykła opowieść Marty Balińskiej o trzech postaciach, które **walczyły o prawa najmłodszych**:

- Eglantyne Jebb,
- Januszu Korczaku,
- Ludwiku Rajchmanie.

Książkę ilustrowała wrocławska artystka Malina Mituniewicz.

ZAMÓW W DBP

DLA DZIECI

Zgadzam się albo i nie! :
jak szanować granice - swoje i cudze /
Rachel Brian.
Katowice : Debit, 2025.

Komiksowy podręcznik **dla dzieci**, który w prosty i humorystyczny sposób wyjaśnia, **co to są granice** i **jak je stawiać**, okazując **szacunek sobie i innym**.

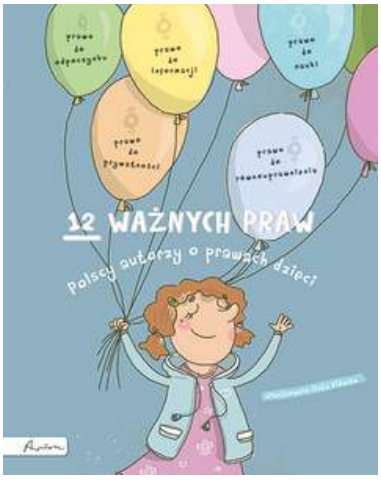
Co zrobić, gdy zachowanie **drugiej osoby nas krępuje** lub wręcz **budzi strach**? Jak nie zapominać, że **nasze ciało należy do nas** i to my decydujemy, z czym czujemy się dobrze, a co nas wprawia w zakłopotanie?

Autorka ilustruje każdy przykład komiksowym rysunkiem, który podpowiada dzieciom, jak jasno komunikować własne potrzeby, szanując przy tym granice innych ludzi.

ZAMÓW W DBP

12 ważnych praw :
polscy autorzy o prawach dzieci.
Poznań : Publicat. Centrum Edukacji Dziecięcej, cop. 2024.

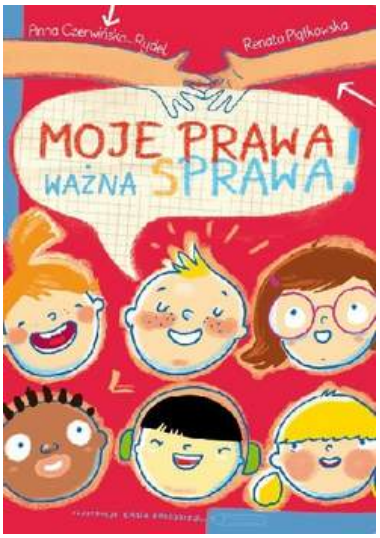
Każdy człowiek ma **listę swoich praw, przywilejów** oraz **obowiązków i zasad**, które powinien respektować. Dzieci nie są pod tym względem żadnym wyjątkiem.
Wszystkim dzieciom, na całym świecie, bez względu na kolor skóry, wyznawaną wiarę czy status społeczny przysługują **podstawowe prawa człowieka**, takie jak **prawo do wolności, równości, godności, opieki, prywatności, informacji**, czy do **świadomego podejmowania własnych decyzji** i **kontaktu z rodzicami**. Ta książka powstała właśnie po to, aby ułatwić im ich zrozumienie oraz wyjaśnić odpowiedzi na wiele nurtujących pytań.
Autorzy opisali dwanaście historii, które w przystępny sposób przedstawiają podstawowe i kluczowe **prawa dzieci**. Dzięki lekturze tej książki najmłodsi poznają swoje najważniejsze prawa. Osoby dorosłe bardzo często nie potrafią wytłumaczyć dzieciom niektórych ważnych spraw. Właśnie wtedy z pomocą przychodzą tego rodzaju książki.

ZAMÓW W DBP

DLA DZIECI

Moje prawa ważna sprawa! /
Anna Czerwińska-Rydel, Renata Piątkowska.
Łódź : Wydawnictwo Literatura, 2023.

16 opowiadań.
Dwie pisarki, docenione przez krytyków literackich, szanowane przez rodziców, kochane przez dzieci.
I temat – jeden z najważniejszych we współczesnym świecie – **temat praw dziecka**.

Ta książka uzmysławia dzieciom, **jakie są ich prawa, obowiązki i przywileje**. O niektórych zapewne wiedzą, niektóre dopiero poznają dzięki tej książce. Ważne, aby zrozumiały. Dlatego pisarki – Anna Czerwińska-Rydel i Renata Piątkowska – stawiają na sytuacyjne przedstawienie kolejnych reguł znanych z **Konwencji o Prawach Dziecka**. Tłumaczą je cierpliwie ustami bohaterów – rodziców, dziadków, znajomych pań z ławeczki w parku. Wiele z opisanych historii nie wymaga **pointy** – ta **nasuwa się** małemu czytelnikowi **sama**. I to ogromny atut tej książki.

ZAMÓW W DBP

Opowieści o tym, co w życiu ważne /
Marek Michalak.
Konin : Wydawnictwo IBIS, 2022.

Miłosz i Julka tłumaczą trudne słowa: **miłość, tolerancja, własne zdanie, szacunek, wolność, empatia, odwaga, nadzieja, przyjaźń, wdzięczność, współczucie, nauka i wiedza, życzliwość, akceptacja, godność, pokój, odpoczynek, poczucie humoru, patriotyzm**. Te pojęcia wyprowadzają z konkretnych sytuacji, dokumentują je różnymi zdarzeniami i co najważniejsze - własnymi refleksjami. Przedstawione w książce **19 scenek z życia codziennego** Miłosza i Julki – to dziecięca zaduma i dziecięca konkluzja przypisana do określonych wartości i pojęć. Dzieciom te scenki, zdarzenia pozwalają unaocznić, wyjaśnić, zrozumieć uniwersalne wartości i wpisać je w abstrakcyjne terminy. Dorosły powiedziałby, że abstrakcja terminologiczna przekłada się na **realne zdarzenia** i praktyczne desygnaty. Zyskuje – bliski dzieciom prawie rzeczowo- formalny wymiar
Taki zabieg poznawczo dydaktyczny, kierowany do dzieci, wymaga **dużego kunsztu nauczycielskiego**.

ZAMÓW W DBP

DLA MŁODZIEŻY

Prawo Marcina :
znaj swoje prawa w szkole /
Marcin Kruszewski.
Warszawa : Wydawnictwo Agora, 2024.

Dzieci i ryby głosu nie mają? Nie w naszych czasach! Poznaj swoje prawa i nigdy więcej **nie daj się zmanipulować w szkole**.
Podczas lekcji skonfiskowano Twój telefon? Nauczycielka od fizyki każe Ci wyciągnąć kolczyk z nosa pod groźbą uwagi? A może z powodu gadania na lekcji ukarano Cię jedynką z matmy? Być może nie wiesz, ale nic z tego nie jest legalne! **Marcin Kruszewski, prawnik i twórca profilu Prawo Marcina**, nie pozwoli, by brak wiedzy wpakował Cię w kłopoty. A wszystko to w przystępnej i zrozumiałej formie, dalekiej od podręcznikowego stylu, który znasz ze szkolnej ławki.
Nieważne, czy jesteś uczniem, nauczycielem czy rodzicem — ta książka na pewno przyda się przy najbliższej klasowej dyskusji!

ZAMÓW W DBP

DLA RODZICÓW

Superniania kontra trzyletni Antoś : jak telewizja uczy wychowywać dzieci /
Anna Golus.
Warszawa : Wydawnictwo Krytyki Politycznej, 2022.

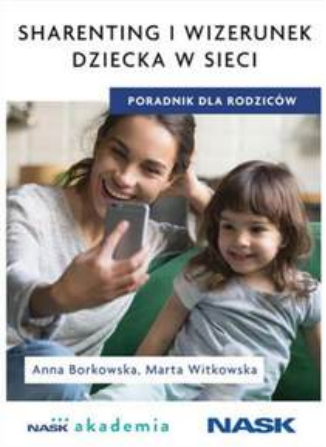

ZAMÓW W DBP

Choć Konwencja o prawach dziecka obowiązuje w Polsce od ponad 30 lat, **społeczna pozycja dzieci** wciąż znajduje wyraz w powiedzeniu „dzieci i ryby głosu nie mają", a przekonanie, że „jeden klaps jeszcze nikomu nie zaszkodził" jest nadal bardzo często spotykane. **Dyskryminacja** ze względu na młody wiek jest uważana za stan tak oczywisty, ponadczasowy i naturalny jak kiedyś seksizm.
Badając popularne programy rozrywkowe poświęcone wychowaniu dzieci Anna Golus pokazuje, w jaki sposób **telewizja** odzwierciedla i reprodukuje kulturę, która **lekceważy i uprzedmiotawia** osoby **niepełnoletnie** oraz wspiera oparte na przemocy wzorce relacji. Przyjmując perspektywę dzieci autorka pokazuje, jak propagowane w tych programach metody wychowawcze szkodzą młodym ludziom i utrwalają ich niski status w rodzinie i społeczeństwie. **Czas pozbyć się karnego jeżyka** i zacząć traktować dzieci podmiotowo.

Sharenting i wizerunek dziecka w sieci : poradnik dla rodziców /
Anna Borkowska, Marta Witkowska.
Warszawa : NASK Państwowy Instytut Badawczy, 2020.

Sharenting to słowo, które powstało z połączenia dwóch angielskich określeń: share – dzielić się i parenting – rodzicielstwo. Oznacza regularne **zamieszczanie w sieci przez rodziców zdjęć, filmów** i **informacji z życia dziecka**. Opublikowanie kilku ogólnych informacji o dziecku i zamieszczenie paru zdjęć w mediach społecznościowych nie musi od razu prowadzić do uruchomienia lawiny negatywnych konsekwencji. W opracowanym przez Ministerstwo Cyfryzacji i Akademię NASK **poradniku dla rodziców** „Sharenting i wizerunek dziecka w sieci", który został opracowany w ramach kampanii „Nie zagub dziecka w sieci" przeczytacie, **jak rozsądnie korzystać z mediów społecznościowych** oraz poznacie kilka **zasad**, które pozwolą **wyeliminować zagrożenia** związane ze zjawiskiem sharentingu.

Czytaj online

PDF

Scenariusze lekcji z Bazy EDUKACJA z 2025 roku

Konarzewska, Anna (2025), ***Dlaczego warto chronić swój wizerunek w sieci?*** "Kreatywny Wychowawca" 2025, nr 1, s. 10-12.

Scenariusz lekcji wychowawczej dla uczniów i uczennic od 13. roku życia.

ZAMÓW W DBP

Ledwoń, Magdalena (2025), ***Dzieci mają swoje prawa : scenariusz zajęć z okazji Dnia Praw Dziecka*** "Bliżej Przedszkola" 2025, nr 7/8, s. 40-44.

Przybliżenie przedszkolakom wybranych praw dziecka, zapisanych w Konwencji o prawach dziecka.

ZAMÓW W DBP

Syguła-Iwaniuk, Magdalena (2025), ***Prawa dziecka : nasze supermoce!*** "Świetlica w Szkole" 2025, nr 6, s. 32-35.

Scenariusz zajęć mający na celu zapoznanie z podstawowymi prawami dziecka zawartymi w Konwencji o prawach dziecka.

ZAMÓW W DBP

Gajewska, Maria (2025), ***Prawa i wolności człowieka*** "Kreatywny Wychowawca" 2025, nr 1, s. 8-9.

Scenariusz lekcji pt. "Prawo do nietykalności cielesnej" dla klas II i III poziomu edukacyjnego.

ZAMÓW W DBP

Scenariusze i materiały na lekcje z Bazy EDUKACJA z lat 2024-2025

Wołoszyk-Brzezińska, Justyna (2025), ***Czas w edukacyjnej przestrzeni : inspiracje do zajęć o prawach dziecka*** "Refleksje" 2025, nr 2, s. 44-47.

Szkoła jako edukacyjne miejsce na miarę XXI wieku nieustannie musi śledzić pracę pojęć i weryfikować ich aktualność. Nie może zadowalać się pozornymi działaniami, by jedynie odhaczać pobieżnie realizowane tematy.

ZAMÓW W DBP

Czytaj online

PDF

(2024), ***Korzystam ze swoich praw każdego dnia!*** "Małe Charaktery" 2024, nr 6/7, s. 7.

Artykuł dla dzieci o prawach człowieka.

ZAMÓW W DBP

Chudzik, Agnieszka (2024), ***Scenariusz teatrzyku kukiełkowego o standardach ochrony małoletnich dla dzieci: scenariusz inscenizacji dla przedszkoli*** "Wychowanie w Przedszkolu" 2024, nr 4, s. 40-42.

Scenariusz inscenizacji dla dzieci mającej na celu zapoznanie dzieci z ich prawami i obowiązkami oraz ze standardami ochrony dla nieletnich.

ZAMÓW W DBP

Liedke, Martyna (2024), ***Znam swoje prawa*** "Małe Charaktery" 2024, nr 6/7, s. 6.

Artykuł dla dzieci o prawach człowieka.

ZAMÓW W DBP

DLA NAUCZYCIELI

Artykuły
z Bazy EDUKACJA
z 2026 roku

Rzekanowski, Jakub (2026), ***Jest ustawa, czas na praktykę*** "Głos Nauczycielski" 2026, nr 33/34, s. 6.

Omówienie zmian w ustawie Prawo oświatowe dotyczących zakazu korzystania przez dzieci z telefonów komórkowych w przedszkolach i szkołach podstawowych od 1 września 2026 r.

ZAMÓW W DBP

Ćwiertniewicz, Grzegorz (2026), ***Naruszenie praw i dobra dziecka*** "Dyrektor Szkoły" 2026, nr 7/8, s. 66-70.

Omówienie przepisów dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczyciela naruszającego prawa i dobro dziecka.

ZAMÓW W DBP

Łoskot, Małgorzata (2026), ***Nowe wyzwania dla szkolnych specjalistów*** "Głos Pedagogiczny" 2026, nr [5] (166), s. 4-7.

W artykule omówiono zmiany w systemie oświaty wprowadzane w roku szkolnym 2026/2027 wraz z komentarzem, odnoszącym się do zadań szkolnych specjalistów w ich zakresie. Przeanalizowano m.in.: "Kompas Jutra", wprowadzenie oceny funkcjonalnej, zmiany w ocenie zachowania, zmiany dotyczące praw ucznia czy korzystania z telefonów w szkołach.

ZAMÓW W DBP

Jabłonowska-Turkiewicz, Agata (2026), ***"Perspektywa (dla) dzieci i młodzieży. Stan realizacji praw dziecka w Polsce" - wybrane aspekty*** "Remedium" 2026, nr 1/2, s. 11-12.

W artykule omówiono wybrane aspekty badania zrealizowanego w 2024 roku na zlecenie Rzecznika Praw Dziecka z punktu widzenia nastolatków w wieku 12-17 lat. Dotyczyły one m.in. bezpieczeństwa, decyzyjności i poważnego traktowania oraz prawa do odpoczynku.

ZAMÓW W DBP

DLA NAUCZYCIELI

Artykuły z Bazy EDUKACJA z 2026 roku

Majchrzak, Marcin (2026), ***Prawa i obowiązki rodziców szkoły*** "Szkoła : miesięcznik dyrektora" 2026, nr 1, s. 27-31.

Współpraca szkół z rodzicami, a także prawo rodziców do ingerowania w sposób ich funkcjonowania, mogą przybrać dwojaką formę. Po pierwsze, mogą to być uprawnienia indywidualnych rodziców, pełniących funkcje wychowawcze wobec swoich dzieci, a tym samym będących ich prawnymi opiekunami. Z innej strony przepisy dają rodzicom możliwość organizowania się i reprezentowania swojego wspólnego interesu w formie rady rodziców, będącej jednym ze społecznych organów systemu oświaty.

ZAMÓW W DBP

Polak, Katarzyna (2026) ***Prawny zakaz social mediów*** "Dyrektor Szkoły" 2026, nr 4, s. 36-40.

Propozycje regulacji prawnych dotyczących ograniczenia dostępu do social mediów przez dzieci i młodzież.

ZAMÓW W DBP

Domiziak, Julita Elżbieta (2026), ***Prawo do komunikacji z złożone potrzeby w komunikowaniu się*** "Szkoła Specjalna" 2026, nr 1, s. 13-22.

Wspieranie dziecka z trudnościami w grupie przedszkolnej.

ZAMÓW W DBP

Łoskot, Małgorzata (oprac.) (2026), ***Zmiany w oświacie po 1 września 2026 r.*** "Głos Pedagogiczny" 2026, nr [4] (165), s. 4-5.

W artykule przedstawiono wykaz, przygotowywanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej na kolejny rok szkolny, zmian programowych, organizacyjnych oraz dotyczących praw i obowiązków ucznia.

ZAMÓW W DBP

DLA NAUCZYCIELI

Artykuły z Bazy EDUKACJA z 2025 roku

Bugdalski, Bogdan (2025), ***Przeciwnicy rzecznika praw uczniowskich*** "Dyrektor Szkoły" 2025, nr 12, s. 10-13.

Rzecznicy praw uczniowskich.

ZAMÓW W DBP

Rybińska, Anna (2025), ***"Ja+Ty=My", czyli o współpracy środowisk na rzecz ochrony praw dziecka*** "Inspiracje Daltońskie" 2025, nr 27, s. 10-15.

Współpraca przedszkoli i szkół z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Modele i formy współpracy między szkołą a rodziną i środowiskiem lokalnym. Współpraca na rzecz rozwoju i ochrony dzieci. Korzyści wynikające ze współpracy. Zaspokajanie potrzeby więzi społecznych poprzez wspólpracę.

ZAMÓW W DBP

Stadniczeńko, Stanisław Leszek (2025), ***Janusz Korczak inspiracją dla współczesnych czasów ryzyka*** W: Śladami Janusza Korczaka : inspiracje i refleksje. Red. nauk. Marek Michalak. Warszawa : Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, 2025, s. 161-177.

Artykuł jest prezentacją refleksji na temat realizacji praw dziecka we współczesnych czasach, niosących różne formy ryzyka. Autor wskazuje metody i formy działalności Janusza Korczaka jako inspirację w zapobieganiu skutkom obecnych zagrożeń.

ZAMÓW W DBP

Artykuły z Bazy EDUKACJA z 2025 roku

Jarosz, Ewa (2025), ***Korczakowskie poglądy w rozwoju idei partycypacji społecznej dzieci i młodzieży*** W: Śladami Janusza Korczaka : inspiracje i refleksje. Red. nauk. Marek Michalak. Warszawa : Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, 2025, s. 111-125.

W artykule przedstawiono poglądy Janusza Korczaka na temat partycypacji społecznej dzieci i młodzieży i ich obywatelskości w kontekście współczesnego dyskursu dotyczącego tej tematyki.

ZAMÓW W DBP

Babula, Anna (2025), ***Marka Michalaka opowieści dla dzieci*** "Poradnik Bibliotekarza" 2025, nr 6, s. 20-23.

Autorka przybliża opowieści dla dzieci Marka Michalaka ("Opowieści o tym, co w życiu ważne", "Opowieści o tym, co daje moc", "Opowieści o prawach dziecka", "Opowieści o tym, jak naprawiać świat. Inspirowane Januszem Korczakiem").

ZAMÓW W DBP

Ratajek, Wojciech (2025), ***Myśl korczakowska wobec zmiany paradygmatu relacji z dzieckiem w świecie mediów cyfrowych*** W: Śladami Janusza Korczaka : inspiracje i refleksje. Red. nauk. Marek Michalak. Warszawa : Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, 2025, s. 137-146.

W artykule przedstawiono zagadnienia dotyczące potencjału nowych technologii jako narzędzia wspierającego proces nauczania oraz zagrożeń wynikających z cyfrowej alenacji, w zestawieniu z korczakowskim podejściem do wychowania i edukacji.

ZAMÓW W DBP

Artykuły z Bazy EDUKACJA z 2025 roku

Czub-Kiełczewska, Sylwia (2025), ***(Nie)legalne publikowanie zdjęć dzieci*** "Bibliotekarz" 2025, [nr] 7/8, s. 51-52.

Artykuł dotyczy ochrony wizerunku dzieci. Wskazano dobre praktyki, rekomendowane przez Prezesa UODO.

ZAMÓW W DBP

Jasińska, Magdalena (2025), ***O sharentingu, czyli o dzieciach, które straciły swoją prywatność*** "Wychowawca z Klasą" 2025, nr 3, s. 47-51.

Artykuł wyjaśnia, czym jest sharenting (publikowanie w Internecie wrażliwych treści swoich dzieci) i jakie konsekwencje może ze sobą nieść. Proponuje konkretne działania, jakie szkoła może zrobić, żeby wesprzeć ochronę praw dzieci.

ZAMÓW W DBP

Michalak, Marek (2025), ***Order Uśmiechu - Korczakowski testament pedagogiczny*** W: Śladami Janusza Korczaka : inspiracje i refleksje. Red. nauk. Marek Michalak. Warszawa : Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, 2025, s. 241-260.

W artykule przedstawiono Janusza Korczaka jako patrona idei Orderu Uśmiechu, a także ideę i historię tego wyjątkowego odznaczenia oraz jego laureatów.

ZAMÓW W DBP

Artykuły z Bazy EDUKACJA z 2025 roku

Babicka-Wirkus, Anna (2025), ***Relacja partycypacji i uznania w pedagogii Janusza Korczaka*** W: Śladami Janusza Korczaka : inspiracje i refleksje. Red. nauk. Marek Michalak. Warszawa : Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, 2025, s. 29-41.

W artykule ukazano relacje partycypacji i uznania, jako istotne w tworzeniu warunków do poszanowania jego praw i rzeczywistej ich realizacji. Przypomniano założenia pedagogiczne Janusza Korczaka, dotyczące uznania praw dziecka jako człowieka i obywatela, zdolnego do decydowania o ważnych dla niego sprawach.

ZAMÓW W DBP

Żurek, Ewelina (2025), ***Relacje nauczyciel - uczeń w perspektywie praw dziecka : głos uczniów*** "Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze" 2024, nr 7, s. 67-76.

Prawa dziecka w szkole - znajomość i przestrzeganie. Badania.

ZAMÓW W DBP

Guevara-Woźniak, Patrycja (2025), ***Więcej Szacunku dla Młodego Wizerunku*** "Remedium" 2025, nr 4, s. 2-4.

Artykuł zawiera informacje na temat ogólnopolkiej kampanii Rzecznika Praw Dziecka, która ma uświadomić dzieciom i rodzicom konsekwencje i zagrożenia związane z publikowaniem wizerunku dziecka w mediach społecznościowych. Wskazano w nim także regulacje prawne dotyczące wizerunku.

ZAMÓW W DBP

Artykuły z Bazy EDUKACJA z 2024 roku

Gawryluk, Dominika (2024), ***Czy potrzebujemy standardów, by ochronić dzieci przed krzywdzeniem?*** "Remedium" 2024, nr 9, s. 19-21.

Od 15 sierpnia 2024 r. wszystkie podmioty i placówki, które kierują swoją ofertę do dzieci, mają obowiązek wprowadzenia Standardów ochrony małoletnich. W artykule wyjaśniono jakie obszary powinny obejmować te standardy, jakie placówki muszą je wprowadzać oraz jakie wytyczne i wymogi ustalił ustawodawca.

ZAMÓW W DBP

Konarska, Teresa (2024), ***Dress code i... zawieszenie nauczyciela*** "Głos Nauczycielski" 2024, nr 5.

Podejrzenie naruszenia praw i dobra dziecka.

ZAMÓW W DBP

Drachal, Halina (2024), ***Dzieci na wirtualnym trzepaku*** "Głos Nauczycielski" 2024, nr 22/23, s. 18.

Ochrona danych osobowych dzieci w Internecie według RODO i Konwencji o prawach dziecka.

ZAMÓW W DBP

Kożuchowska, Maria (2024), ***Moje ciało jest moje, czyli książki o granicach i intymności*** "Remedium" 2024, nr 9, s. 29-30.

W artykule zarekomendowano tytuły książek dla dzieci, które dotyczą praw dziecka do intymności i posiadania własnych granic w sferze cielesności.

ZAMÓW W DBP

DOLNOŚLĄSKA
BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA
WE WROCŁAWIU

PRAWA DZIECKA I UCZNIA

październik 2026